

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.142/15/2025.

A tanács tagjai: Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: TÖMB 2002 Kft.
(Hajdúböszörmény, Polgári u. 13.)

A kérelmező képviselője: Dr. Sárai Szilvia kamarai jogtanácsos
(e-elérhetőség: KRID 22757937)

Az ajánlatkérő: Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Önkormányzata
(Miskolc, Városház tér 1.)
(e-elérhetőség: KRID 247912921)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Fülöp Gyula állami közbeszerzési tanácsadó

A beszerzés tárgya, értéke: Vármegyeháza műemlék épületének felújítása, 1.405.653.356.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR001187362024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - o t.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését és a Kbt. 72. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő 2025. február 5-én kiadott árendokolás-kérését és a közbeszerzési eljárásban ezt követően hozott döntéseit.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 6.728.266.-Ft, azaz hatmillió-hétszázhuszonnyolcezer-kettőszázhatvanhat forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során ezt meghaladóan felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2024. október 11-én feladott, 19058/2024. iktatószámú eljárást megindító hirdetményel (a továbbiakban: felhívás), a Kbt. Harmadik Része alapján irányadó szabályok alkalmazásával, a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pont szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt építési beruházás beszerzése tárgyában. A felhívás 2024. október 15-én jelent meg a Közbeszerzési Értesítő 2024/200. számában.

2. Az ajánlatkérő két alkalommal módosította a felhívást. Az első módosításról a 2024. október 29-én feladott korrigendum 2024. október 31-én jelent meg a Közbeszerzési Értesítő 2024/211. számában 20042/2024. iktatószám alatt. A második módosításról a 2024. november 6-án feladott korrigendum 2024. november 8-án jelent meg a Közbeszerzési Értesítő 2024/216. számában 20522/2024. iktatószám alatt. Mindkét módosításban a közbeszerzési dokumentumok, árazatlan költségvetések módosítására, pontosítására került sor, amelyre tekintettel az ajánlatkérő az ajánlattételi határidőt is meghosszabbította.

3. A felhívás jelen jogorvoslati eljárás szempontjából releváns rendelkezései az alábbiak voltak.

„II.1.1) Elnevezés: Vármegyeháza műemlék épületének felújítása

II.1.4) A közbeszerzés rövid ismertetése:

Az építési beruházás tárgya a 3525 Miskolc, Városház tér 1. sz. alatt található „Miskolci Vármegyeháza” műemlék épületének felújítása a meglévő épület részleges energetikai és épületszerkezeti korszerűsítésével a közbeszerzési dokumentumokban részletesen meghatározottak szerint.

II.2.4) A közbeszerzés mennyisége:

Jelen eljárás tárgyát képező ingatlan műemléki épületnek minősül, melynek műemléki törzsszáma: 884, azonosítója: 2972.

A kivitelezésre teljes egészében műemléki környezetben kerül sor, valamint a kivitelezés helyszínén régészeti lelőhely is található. Valamennyi építőipari kivitelezési feladatot műemléki környezetben kell megvalósítani. A műemléki környezet elnevezése: Városháza ex lege műemléki környezete, régészeti lelőhely elnevezése: Patak utca - Városház tér köze. A régészeti lelőhely azonosítószáma: 76207.

Főbb mennyiségi adatok

A Vármegyeháza rekonstrukciójával kapcsolatosan a következő, főbb munkanemekhez tartozó mennyiségek merülnek fel, mint a megoldandó feladathoz tartozó nagyságrend szemléltetéséhez szükséges adat:

Építészeti, szakipari, tartószerkezeti feladatok:

- Felújítandó műemlék épület össz szintterülete: 4377m², az épület nettó alapterülete: 4377m²
- Felújítandó festett homlokzati felület nagysága: 4234m²
- Új szerelt mészkőlap lábazati burkolat: 689m²
- Műemléki külső nyílászárók felújítása, cseréje: 224 db
- Új fa anyagú belső nyílászárók elhelyezése: 13db
- Új fémszerkezetű nyílászárók elhelyezése: 19db. ebből RWA hő- és füstelvezető: 3db
- Belső falfestések: 14744m² (előzetes felmérés szerinti, megközelítő pontosságú adat)
- Pincefalak utólagos injektálásos talajnedvesség elleni sávszigetelése 93m²
- Pincefalak utólagos injektálásos talajnedvesség elleni tömbszigetelése 222m³
- Akment felvonó beépítése acélszerkezettel együtt 1db
- Kültéri személyemelő platform beépítése: 1db

Épületgépészeti feladatok:

- Elhelyezendő hőszivattyú kültéri egységek száma: 4 pár - összesen 249kW fűtő-hűtő teljesítménnyel
- Elhelyezendő hőszivattyú fali beltéri egységek száma: 70db
- Elhelyezendő hőszivattyú álló beltéri egységek száma: 49db

Épületvillamossági feladatok - erőáram:

- Komplet új elektromos hálózat kiépítése 4377m²-en 3x250A összteljesítménnyel

Gyengeáramú rendszerek:

- Informatikai hálózat kiépítése 4377m²-en
- Tűzjelző hálózat kiépítése 4377m²-en
- Beleptető rendszer kiépítése 8db külső ajtónál
- Videokamera rendszer kiépítése 23db kamerával

Fentieken felül nyertes ajánlattevő feladata a kivitelezéshez szükséges farestaurátor szakember biztosítása. A tervdokumentáció tartalmazza a csak farestaurátor bevonásával elvégezhető kivitelezési feladatokat. Ezek összefoglalva a műemléki értékkel bíró eredeti ablakok és ajtók védelme és restaurátori felújítása. Az érintett ablakok a következők: A1b.1, A1b.2, A2, A2a, A2b, A5, A5a, A5b, A15, AJ1, AJ2.

Nyertes ajánlattevő feladata továbbá a műszaki átadás-átvételi eljárás megkezdéséig próbaüzem lefolytatása. A próbaüzem a próbajáratok, beszabályozások és az üzempróbák teljes körű, sikeres befejezésekor kezdődik és a teljes rendszer minimum 72 órás rendeltetésszerű üzemelésének jegyzőkönyvezett befejezéséig tart.

A tevékenység örökségvédelmi engedélyköteles. Egyenértékűség: 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 46. § (3)-(6) bekezdések. Ajánlatkérő a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 46. § (3) bekezdése alapján rögzíti, hogy a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, szabadalomra vagy védjegyre való hivatkozás csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt, és a megnevezés alatt a „vagy azzal egyenértékű”-t kell érteni. Az egyenértékűség bizonyítása AT feladata.

A közbeszerzés leírása csak a főbb mennyiségeket tartalmazza tájékoztató jelleggel. A további információkat, a részletes feladatlírást, az ajánlatkérő elvárásait, egyéb információkat a további közbeszerzési dokumentumok részletezik.

II.2.5) Értékelési szempontok

Minőségi szempont:

1 M/2.1. alkalmassági követelményre bemutatott szakember („MV-É-M”) jogosultság megszerzéséhez szükséges gyakorlati időn felüli többlet szakmai tapasztalata (egész hónapokban, min. 0 hónap, max. 36 hó) / Súlyszám: 14

2 M/2.2. alkalmassági követelményre bemutatott szakember („MV-ÉG”) jogosultság megszerzéséhez szükséges gyakorlati időn felüli többlet szakmai tapasztalata (egész hónapokban, min. 0 hónap, max. 36 hónap) / Súlyszám: 8

3 M/2.3. alkalmassági követelményre bemutatott szakember („MV-ÉV”) jogosultság megszerzéséhez szükséges gyakorlati időn felüli többlet szakmai tapasztalata (egész hónapokban, min. 0 hónap, max. 36 hónap) / Súlyszám: 8

Ár szempont:

Összesített nettó ajánlati ár (HUF) (Tartalékkeret nélkül) / Súlyszám: 70

II.2.7) A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Az időtartam napban: 570

A szerződés meghosszabbítható: nem

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: igen

Projekt száma vagy hivatkozási száma: TOP_PLUSZ-2.1.1-21-BO2-2022-00002

VI.3.9) További információk

11) Ajánlattevőnek az ajánlat részeként szakmai ajánlatot (árazott költségvetés) kell benyújtania. A felolvasólapon az 1. értékelési szempont – összesített nettó ajánlati ár (HUF) - tartalékkeret (TK) nélkül – tekintetében az ajánlattevő által hiánytalanul beárazott költségvetés(ek) tartalékkeret nélküli, nettó összárát kérjük feltüntetni. Az ajánlati ár alátámasztására az ajánlathoz csatolt árazott költségvetést szerkeszthető excel. és aláírt pdf. fájlformátumban (megegyező tartalommal) szükséges benyújtani.

17) Az ajánlatkérő előírja a PDF, valamint az árazott költségvetések esetén XLS fájlformátum alkalmazását. A PDF fájlformátum tekintetében, csak olyan forma alkalmazható és használható, amely mindenki számára, ingyenesen elérhető Adobe Acrobat Reader DC programmal korlátozás nélkül megnyitható és olvasható.

Karakterkorlát miatt továbbiak lásd: AF/III.1.8)”

4. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként 19 db árazatlan költségvetést és 1 db összesítőt bocsátott az ajánlattevők rendelkezésére .xls fájlformátumban.

5. A 2024. november 15-én 14:00 órakor lejáró ajánlattételi határidőig 10 ajánlat érkezett, ajánlatot tett a kérelmező is.

A három minőségi értékelési szempontra egy kivétellel valamennyi ajánlattevő a maximális értéket ajánlotta meg. Az „Összesített nettó ajánlati ár” értékelési szempontra – növekvő sorrendben – a következő megajánlások érkeztek:

Kérelmező:	872 500 000.-Ft	
Ajánlattevő 2:	878.240.068.-Ft	
Ajánlattevő 3:	915.469.280.-Ft	(számítási hiba javítása után: 925.784.526.-Ft)
Ajánlattevő 4:	946.000.000.-Ft	
Ajánlattevő 5:	994.900.000.-Ft	
Ajánlattevő 6:	1.036.954.697.-Ft	
Ajánlattevő 7:	1.090.000.000.-Ft	
Ajánlattevő 8:	1.095.700.000.-Ft	(számítási hiba javítása után: 1.122.882.312.-Ft)
Ajánlattevő 9:	1.111.814.086.-Ft	
Ajánlattevő 10:	1.481.577.000.-Ft	

6. Az ajánlatkérő 2025. február 5-én árándokolást kért hat ajánlattevőtől, köztük a kérelmezőtől is a következők szerint:

„A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Önkormányzata (3525 Miskolc, Városház tér 1.) Ajánlatkérő által kezdeményezett EKR001187362024 számon rögzített »Vármegyeháza műemlék épületének felújítása« tárgyú Kbt. Harmadik Része szerinti, nemzeti nyílt közbeszerzési eljárásban a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árándokolás-kérés kiküldése szükséges az alábbiakban részletezettek szerint:

Ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek (ajánlati ár) tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást kér a Kbt. 72. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, az alábbiakban felsorolt ajánlattevők vonatkozásában: [...]

Ajánlatkérő megállapította, hogy a fent megnevezett ajánlattevők tartalékkerettel növelt összesített nettó ajánlati árai az eljárás becsült értékéhez képest 18% feletti eltérést mutatnak, valamint a közbeszerzési tárgyat és az adott piac körülményeit, illetve Ajánlatkérő korábbi tapasztalatait is figyelembe véve, továbbá az ajánlatokat önmagukban is vizsgálva aránytalanul alacsonynak látszanak.

Ajánlatkérőnek kötelezettsége az eset valamennyi körülményére tekintettel megvizsgálni azt, hogy az Ajánlattevő által megadott áron a tárgyi eljárás közbeszerzési dokumentumaiban meghatározott feladatok szerződésszerű teljesítése reális-e, figyelemmel a 2014/24/EU irányelv 69. cikk (1) bekezdésére is, mely szerint az »ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik.«

Ezzel összefüggésben Ajánlatkérő indokolás-kérésének célja a megajánlás megalapozottságának kétséget kizáró megállapítása, elsődlegesen az Ajánlattevő által megajánlott »Összesített nettó ajánlati ár (HUF)« teljesíthetősége és elfogadhatósága szemszögéből.

A fentiekre is figyelemmel Ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemekre való hivatkozással, – Összesített nettó ajánlati ár (HUF) – annak tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást kér a fent felsorolt Ajánlattevőktől.

Ajánlatkérő indokolás kérése arra is irányul továbbá, hogy a benyújtott ajánlat megfelel-e a vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, figyelemmel a Kbt. 72. § (4) bekezdésére is.

Ajánlattevő a Kbt. rendelkezései alapján az ajánlati ár megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt kötetes az Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ajánlattevő az indokolásban mutassa be a megajánlott ellenszolgáltatás mértékének megalapozottságát, teljesíthetőségét, gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőségét.

Az indokolásban benyújtásra kerülő (kalkulációs) számításoknak zárt logikai egységet kell képezniük, belső ellentmondást nem tartalmazhatnak. A hivatkozások legyenek egyértelműen azonosíthatók.

A fentiekre tekintettel kérjük, az elkészített indokolás olyan részletezettségű és alátámasztott legyen, hogy abból a vállalat megalapozottsága, gazdasági ésszerűsége megállapítható legyen. Ennek érdekében minden olyan információ, dokumentum benyújtható, amely alkalmas arra, hogy Ajánlatkérő törvényi kötelezettségeinek eleget tegyen az aránytalanul alacsonynak értékelt ellenszolgáltatás vizsgálata során. Felhívjuk a Tisztelt Ajánlattevőket, hogy a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető módon legyenek szíves alátámasztani az indokolásukat úgy, hogy abból egyértelműen, objektív módon megállapítható legyen a hivatkozott adatok vagy tények valódisága.

Felhívjuk továbbá a Tisztelt Ajánlattevők figyelmét arra, hogy a Kb. 72. § (3) bekezdés alapján az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az Ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Amennyiben Ajánlattevő nem ad elfogadható és a gazdasági észszerűséggel összeegyeztethető objektív indokolást az érintett ajánlati árelem megalapozottságára vonatkozóan, úgy Ajánlatkérő köteles az ajánlatot érvénytelennek nyilvánítani. [...]

Ajánlatkérő rögzíti azt is, hogy az ajánlattevő által megajánlott ajánlati ár vonatkozásában az eset valamennyi körülményére tekintettel meg kívánja vizsgálni azt, hogy az ajánlattevő által megadott áron a tárgyi eljárás közbeszerzési dokumentumaiban meghatározott kivitelezési feladatok szerződészerű teljesítése reális-e.

Ezzel összefüggésben az indokolás-kérés célja a megajánlás megalapozottságának kétséget kizáró megállapítása, elsődlegesen az ajánlattevők által megajánlott összegek teljesíthetősége szemszögéből, azaz annak vizsgálata, hogy a szerződés a megajánlott áron teljesíthető-e.

Az árindokolás (adatok, valamint indokolás) megadásakor különösen – de nem kizárólagosan – az alábbi jogszabályi rendelkezésekre kell tekintettel lenni: [...]

Továbbá kérjük, hogy vegyék figyelembe a minimális építőipari rezsioradíj 2023. évi mértékéről szóló 18/2023. (X. 5.) ÉKM rendeletben foglaltakat, árindokolásukat az ezen jogszabályban rögzítettekre is figyelemmel szíveskedjenek megadni!

A megalapozó, részletező adatok, valamint az indokolás megadásánál kérjük, hogy az ajánlattevők – a Kbt. 72. §-ban foglaltakon túl – legyenek figyelemmel:

- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 51. §-ban írtakra;
- a munkavállalók ágazatközi besorolási rendszeréről szóló 6/1992. (VI.27.) MüM rendelet tartalmára;
- a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló jogszabályra;
- a hatályos Építőipari Ágazati Kollektív Szerződés és Építőipari Ágazati Bértarifa Megállapodás tartalmára (amennyiben az ajánlattevő, mint munkáltató ezek hatálya alá tartozik).

AZ ÁRINDOKOLÁS ELVÁRT KÖTELEZŐ TARTALMI ELEMEI:

Annak érdekében, hogy Ajánlatkérő az ajánlati ár megalapozottságát megállapíthassa, Ajánlatkérő kéri, hogy az ajánlati ár indokolása körében az érintett ajánlattevők térjenek ki és objektíven támasszák alá az alábbiakat:

- a) Ajánlattevők mutassák be tételesen a megajánlott anyag-mennyiségek, illetve anyag - egységárak – árazott költségvetésben nem rögzített – esetlegesen kedvező feltételeit, különös tekintettel a beszerzési lehetőségekre, azok feltételeire.
- b) Ajánlattevők mutassák be az élők munkára fordítás alapján kalkulált költségeket (élők munkára fordítás létszáma, szakmák és képzettség szerinti megoszlása, kalkulált kivitelezési óraszámok vonatkozásában tételesen bemutatva), beleértve az ajánlattevőket az élők munkára vonatkozásában – jelen közbeszerzési eljárás időtartama alatt és annak teljesítése során – terhelő közterheket.
- c) Ajánlattevők mutassák be, hogy ajánlatukban milyen összegű rezsioradíjjal számoltak, és a rezsioradíj kiszámításakor egyes – a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint az építőipari minimális rezsioradíj elemeit képező – költségeket milyen összeggel és módon vették figyelembe [különös tekintettel a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekre]. A rezsioradíj mértékét a minimális építőipari rezsioradíj 2023. évi mértékéről szóló 18/2023. (X. 5.) ÉKM rendelet 1. mellékletében bemutatott számítási módszernek megfelelő táblázat kitöltésével és benyújtásával

szíveskedjenek bemutatni. Ajánlatkérő kifejezetten felhívja az ajánlattevők figyelmét, hogy az indokolásokat konkrét számításokkal alátámasztottan nyújtsák be, tehát nem elegendő kizárólag szöveges indokolás benyújtása.

d) Ajánlattevők mutassák be a munkaszervezés során felmerülő költségeket, különös tekintettel a munkaeszközök és élőmunkaerő – kivitelezés helyszínére történő – szállításának költségeire, feltételeire, illetve az egyéb felmerülő költségekre mint a biztosítás, ügyviteli költségek, alvállalkozói díjak, irodai költségek, egyéb rezszi költségek, adók (pl. helyi iparüzési adó, társasági adó), továbbá mekkora kockázattal (tartalék) és nyereséggel számoltak.

e) Ajánlattevők mutassák be szükség szerint a választott műszaki megoldás(ok) esetlegesen kedvező feltételeit különösen a műemléki jellegű építményrészek költségvetési tételei tekintetében.

f) Amennyiben releváns - ajánlattevők mutassák be szükség szerint a teljesítésnek az ajánlattevők számára kivételesen előnyös körülményeit, amennyiben ilyenek fennállnak.

g) Kérjük, hogy árindokolásuk során az EKR rendszerbe tárgyi eljárási cselekményben felhívott ajánlattevőnként külön feltöltött szöveges fájlban foglalt költségvetési tételek vonatkozásában részletesen mutassák be a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 3. § (5) bekezdésében meghatározott, a vállalkozói díj kötelező tartalmát képező díjlemek megalapozottságát és figyelembevételét az egyösszegű ajánlati ár meghatározása során. Kérjük, az ár indoklásukban az ajánlattevőnként külön-külön megjelölt tételek anyag és díj egységárainak részletes ár képzésére külön térjenek ki.

h) Továbbá a fentiekben túl felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ajánlattevők kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Részletes követelmények: Az indoklaskérés részletes követelményei a fent kifejtettek körében, vagyis az a)-g) pontokat az alábbiak figyelembevételével kell összeállítani.

Ajánlatkérő az indoklás kérés kötelező tartalmával kapcsolatban felhívja a figyelmet az alábbiakra is:

1) Az indokolásnak igazolnia kell, hogy a megajánlott vállalkozói díj, mint egyösszegű átalányár tartalmazza a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 3. § (5) bekezdése szerinti elemeket.

2) Az indokolásnak összhangban kell állnia az ajánlat további releváns tartalmi elemeivel [különös tekintettel a Kbt. 65. § (7) bekezdése szerinti nyilatkozatra, szakmai ajánlatra és árazott költségvetésre].

3) Amennyiben ajánlattevők bármely munkanemet alvállalkozó bevonásával kívánnak teljesíteni, úgy erre a tényre az indokolásban egyértelműen utalni szükséges és az alvállalkozói oldalon felmerülő díj- és költségelemeket objektív alapon, az ajánlattevőkkel szemben elvárt tartalommal kell indokolni és igazolni.

4) Amennyiben ajánlattevők bármely munkanemet a Kbt. 3. § 2. pont a)-c) alpontjai szerinti alvállalkozói kivételi körbe tartozó gazdasági szereplő bevonásával kívánnak teljesíteni (különösen: gyártó, forgalmazó), úgy erre a tényre az indokolásban egyértelműen utalni szükséges és a közreműködői oldalon felmerülő díj- és költségelemeket objektív alapon kell indokolni és igazolni.

5) Ajánlattevők a b) pontban hivatkozott élőmunkaerő ismertetése körében térjenek ki a teljesítés során alkalmazni kívánt élőmunkaerő létszámára (figyelemmel az építőipari technológiai sorrendre, akár a beruházás szakaszaira szétbontva), az élőmunkaerő szakmák és képzettség szerinti megoszlására, továbbá a kalkulált kivitelezési óraszámokra (vagyis az élőmunka ráfordítás időigényére). Az indoklás tartalmazza, hogy az élőmunkaerőt ajánlattevők milyen jogviszony keretében kívánják bevonni a szerződés teljesítésébe (pl. saját munkavállaló, alvállalkozó, alvállalkozó munkavállalója, stb.).

Felhívjuk a megjelölt ajánlattevőket, hogy objektív indokolással, konkrét adatokkal igazolják, hogy a közbeszerzési eljárásban tett – a nettó ajánlati árra vonatkozó – vállalása teljesíthető, az ajánlatban megajánlott és az ajánlatában benyújtott részletezett ajánlati ár megfelelő fedezetet biztosít az eljárást megindító felhívás szerinti szerződéses időtartamban a közbeszerzési dokumentumok feltételei szerint a kötelezettségek szerződésszerű teljesítésére. [...]

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet arra is, hogy ha a felhívott ajánlattevő az indoklaskérést nem, vagy nem megfelelően, illetve késve teljesíti, úgy Ajánlatkérő az eredeti (aránytalanul alacsony) ajánlatot veszi figyelembe az elbírálás során. Felhívjuk továbbá az Ajánlattevők figyelmét a Kbt.-nek az aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalásokra vonatkozó, Kbt. 72. § szerinti szabályaira is.”

Az ajánlatkérő az árindokolás-kérés mellékleteként ajánlattevőnként megnevezte a konkrét tételeket is, amelyekre részletes indokolást kért. A kérelmező esetén ez 69 költségvetési tételsort érintett.

7. A kérelmező 2025. február 7-én – a jogorvoslati kérelem tartalmával megegyező tartalmú – előzetes vitarendezést kezdeményezett, mivel véleménye szerint a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolás elrendelése jogsértő volt. Véleménye szerint az ajánlati ára – tekintetbe véve a többi ajánlati ár átlagát és azok kismértékű szórását – nem minősül aránytalanul alacsonynak, így az árindokolás-kérés tartalma túlterjeszkedik a Kbt. 72. § (1) bekezdésben meghatározott kereteken.

8. Az ajánlatkérő 2025. február 12-én meghosszabbította az árindokolás benyújtásának határidejét. A kérelmező az árindokolását határidőben benyújtotta, azt üzleti titokká nyilvánította.

9. Az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére 2025. február 12-én adta meg elutasító válaszát.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevétele

10. A kérelmező a 2025. február 26-án benyújtott jogorvoslati kérelme egy kérelmi elemet tartalmazott, amely szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését és a Kbt. 72. § (1) bekezdését azzal, hogy a kérelmezőtől árindokolást kért, valamint az árindokolás tartalma jogsértően túlterjeszkedett a Kbt. által állított kereteken.

11. A kérelmező előadta, hogy az ajánlati ár aránytalanul alacsony voltának megállapításához a Kbt. 72. § (1) bekezdés hatályos szabályozása szerint a megkötni tervezett szerződés tárgyát kell kiindulópontnak tekinteni. Hivatkozott arra, hogy a Kbt. külön szakaszban szabályozza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amelynek figyelembevételével az ajánlatkérő köteles lefolytatni az aránytalanul alacsony összeget tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényessé vagy érvénytelenné nyilvánításáról. A Kbt. a korábbi szabályozáshoz képest nem állapít meg %-os mértéket az ajánlati ár elfogadható eltérésére vonatkozóan, hanem az irányelvi megközelítést átvéve a vizsgálat feltétele és az ajánlatkérő indoklaskérési kötelezettsége beáll, ha az ajánlati ár az ajánlatkérő megítélése szerint a megkötni tervezett szerződés tárgyára tekintettel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz.

A fentiekkel összefüggésben előadta, hogy az ajánlatkérő akkor köteles az ajánlattevőtől árindokolást kérni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár

tekintetében, ezért a becsült érték nem egyedüli, elsődleges és kizárólagos viszonyítási pont, az ajánlatkérő köteles tágabb körben vizsgálatot lefolytatni.

12. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő indokoláskérése jogsértő. A Kbt. kógens jellegére tekintettel a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő csak akkor köteles az ajánlattevőtől árindokolást kérni, ha az ajánlat a szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz, azaz akkor, ha az adott ajánlati ár objektív számítások alapján valóban aránytalanul alacsony.

13. A kérelmező megvizsgálta az ajánlati árakat, s már az előzetes vitarendezési kérelmében objektív adatok alapján bemutatta, hogy az ajánlati ára miért nem tekinthető aránytalanul alacsonynak. E körben felsorolta az egyes ajánlattevők (számítási hiba javítása utáni) ajánlati árait, kiszámította azok átlagát (1.046.065.269.-Ft) és azokkal kapcsolatban a következő megállapításokat tette: A kérelmező ajánlati ára az ajánlatok átlagától csak 16,6%-kal alacsonyabb. Az ajánlati árak között nem jelentős a szórás, az első két ajánlat között a különbség 0,66%, a második és a harmadik ajánlat között 5,14%, a harmadik és a negyedik ajánlat között 2,14%, a negyedik és az ötödik ajánlat között 4,92%, az ötödik és a hatodik ajánlat között 4,06%, a hatodik és a hetedik ajánlat között 4,87%, a hetedik és a nyolcadik ajánlat között 1,97%, a nyolcadik és a kilencedik ajánlat között 0,99% és a kilencedik és a tizedik ajánlat között van csak 24,22% különbség, azaz az egyes ajánlattevők ajánlati ára között a szórás 6% alatt mozog, kivéve a legdrágább ajánlatot adó ajánlattevő esetén.

A kérelmező álláspontja szerint a fentiek alapján megállapítható, hogy az ajánlati ára nem aránytalanul alacsony.

14. A kérelmező mindezeket túl felhívta a figyelmet arra, hogy a joggyakorlat alapján a kérelmező által megajánlott ajánlati ár egyáltalán nem minősíthető aránytalanul alacsonynak, és ezen tényre tekintettel az ajánlatkérő nem alkalmazhatta jogszerűen a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti indokoláskérést a kérelmezővel szemben.

15. A fentiek alapján a kérelmező megjelölte, hogy az árindokolás-kérés alábbi részei álláspontja szerint jogsértők voltak:

„b) Ajánlattevők mutassák be az élőmunka-ráfordítás alapján kalkulált költségeket (élőmunkaerő létszáma, szakmák és képzettség szerinti megoszlása, kalkulált kivitelezési óraszámok vonatkozásában tételesen bemutatva), beleértve az ajánlattevőket az élőmunka vonatkozásában – jelen közbeszerzési eljárás időtartama alatt és annak teljesítése során – terhelő közterheket.”

„e) Ajánlattevők mutassák be szükség szerint a választott műszaki megoldás(ok) esetlegesen kedvező feltételeit különösen a műemléki jellegű építményrészek költségvetési tételei tekintetében.”

„5) Ajánlattevők a b) pontban hivatkozott élőmunkaerő ismertetése körében térjenek ki a teljesítés során alkalmazni kívánt élőmunkaerő létszámára (figyelemmel az építőipari technológiai sorrendre, akár a beruházás szakaszaira szétbontva), az élőmunkaerő szakmák és képzettség szerinti megoszlására, továbbá a kalkulált kivitelezési óraszámokra (vagyis az élőmunka ráfordítás időigényére). Az indokolás tartalmazza, hogy az élőmunkaerőt ajánlattevők milyen jogviszony keretében kívánják bevonni a szerződés teljesítésébe (pl. saját munkavállaló, alvállalkozó, alvállalkozó munkavállalója, stb.).”

16. A kérelmező a fentiekkel összefüggésben előadta, hogy az ajánlatkérő sem a felhívásban, sem pedig az ajánlati dokumentációban nem írta elő, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlat részeként csatolni kell kivitelezési ütemtervet, organizációs ütemtervet. Az indokoláskérés b)

pont szerinti kérései (pl. élők munkaadó létszáma, szakmák és képzettség szerinti megoszlása kivitelezési óraszámok vonatkozásában tételesen bemutatva, építőipari technológiai sorrendre, akár a beruházás szakaszaira szétbontva) túlterjeszkednek a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti kereteken.

17. A kérelmező hivatkozott arra, hogy a munkaszervezés, a műszaki megoldások megválasztása az ajánlattevők kompetenciája. E tekintetben sem tett az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban semmilyen előírást. A megvalósítandó feladatot a műszaki dokumentumok tükrözik, azaz az ajánlattevőknek ezt kellett beárazniuk. Ettől való eltérést az ajánlatkérő által kiadott közbeszerzési dokumentumok nem engedtek, s a Kbt. 81. § (11) bekezdés szerint ennek a műszaki megoldásnak a visszaigazolását kell elvárnia az ajánlatkérőnek, s ezt kell ellenőriznie is az ajánlatok vonatkozásában azok értékelése és bírálata során.

18. A kérelmező álláspontja szerint az árendokérés-kérés 1. pontjában megfogalmazott és a kérelmező által külön kiemelt kérések meghaladják azt a szintet, amelynek igazolása az eljárást megindító felhívás és dokumentáció előírásai alapján ajánlattevőtől elvárható. A fentiekre tekintettel állította azt a kérelmező, hogy nem csak az árendokérés elrendelése volt jogsértő, de annak több tartalmi eleme is.

19. A kérelmező nyilatkozott, hogy az előzetes vitarendezési kérelmében előadottakat fenntartja és azt a következőkkel egészítette ki. A korábban idézett döntőbizottsági és bírósági joggyakorlatból következik, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdés alkalmazása csak az aránytalanul alacsony ár esetében lehetséges. A kérelmező részletesen leírta, adatokkal alátámasztotta, hogy az általa adott ajánlati ár miért nem minősül aránytalanul alacsony árnak.

20. Annak megállapításával kapcsolatban, hogy egy ajánlati ár mikor minősül aránytalanul alacsonynak, a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatója (2024. szeptember 12.) szerint az alábbi viszonyítási pontok vehetők figyelembe azzal, hogy célszerű több viszonyítási pont együttes vizsgálata, mert adott esetben egy kiragadott viszonyítási ponthoz való hasonlítás téves eredményre vezethet. Az arányosság törvényi alapelve alapján ajánlatkérőnek körültekintően kell meghatározni, hogy milyen szempontokat vesz figyelembe az árösszehasonlítás során, majd ezeket a szempontokat együttesen kell értékelnie, nem lehet egyes szempontokat kiragadni, másokat figyelmen kívül hagyni.

Az útmutató az alábbi viszonyítási pontokat említi:

- a) becsült érték,
- b) piackutatás eredménye,
- c) ajánlatkérő által korábban kötött szerződésesek összegei/értékei,
- d) beérkezett ajánlatok ára,
- e) beszerzés tárgyának specialitásai, az ajánlatkérő által előírt műszaki specifikáció,
- f) a szerződés tárgya szerinti vonatkozó munkajogi és egyéb jogszabályok előírásai.

21. Látható, hogy az ajánlatkérő a fenti viszonyítási pontok közül kettőt jelölt meg: a becsült értéket és a beérkezett ajánlatok árait. (Az útmutatóban megjelölt többi viszonyítási pont jelen eljárás tekintetében nem releváns.)

22. A kérelmező álláspontja szerint az a tény, miszerint az ajánlati ára több mint 30%-kal tér el a tartalékkeret nélküli becsült értéktől, nem lehet alapja a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti indoklás-kérés elrendelésének.

23. A Döntőbizottság a D.196/2023. számú határozatában utalt arra, hogy az ajánlati árak átlaga is olyan viszonyítási pont, melyet az árindokolás elrendelése előtt vizsgálnia kell az ajánlatkérőnek, hiszen az ajánlattevők ugyanazt a műszaki tartalmat árazták be. Látható, hogy sem az ajánlati árak átlaga, sem pedig azok egymástól való eltérése nem olyan mértékű, mely megalapozná a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolás-kérés jogszerűségét.

24. Minthogy a becsült értéktől való eltérés nem lehet alapja a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti indokoláskérésnek, a piaci viszonyok (az ajánlati árak egymástól való eltérése, az ajánlati árak átlagától való eltérés) pedig egyértelműen nem alapozzák meg a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolás-kérést, a kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértően járt el, amikor árindokolás-kérést küldött részére.

25. Rámutatott, hogy az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában kifejtette, hogy a becsült értéktől és az ajánlati árak átlagától való eltérés, mint arányszám átlagolását is elvégezte a fentiek megállapítása érdekében. A kérelmező álláspontja szerint a két arányszámot nem lehetett volna átlagolni, mivel az egyik egy becslésen alapuló értékből indul ki, továbbá a becsült érték egyébként sem alkalmazható az aránytalanul alacsony ár megállapításánál, a másik pedig a piaci viszonyokon alapul.

26. A kérelmező indítványozta, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg a jogsértés megtörténtét, a jogsértés megállapítása mellett hívja fel az ajánlatkérőt a Kbt.-nek megfelelő eljárásra és semmisítse meg az ajánlatkérő 2025. február 5-én kelt, a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolás-kérését, valamint kérte az ajánlatkérő kötelezését a törvénynek megfelelő eljárásra.

27. A kérelmező 7.028.266.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

28. A jogorvoslati eljárás során benyújtott észrevételében vitatta az ajánlatkérő azon állítását, amely szerint az ajánlatkérő az árindokolás-kérés megküldését megelőzően komplex vizsgálatot folytatott le, amelyhez viszonyítási alapként szolgált az árazott tervezői költségvetésekkel alátámasztott becsült érték, továbbá az ajánlatkérő vizsgálta a kérelmező ajánlati árának átlagához és becsült értékhez való viszonyát is. A kérelmező ezzel kapcsolatban indítványozta, hogy a Döntőbizottság vizsgálja meg, az ajánlatkérő a fenti komplex vizsgálat mely dokumentumait töltötte fel az EKR felületére, a Kbt. 142. § (1) szerinti dokumentálási kötelezettségének eleget téve.

29. A kérelmező a tartalékkeret nélküli becsült érték, mint viszonyítási pont alkalmazásával kapcsolatban előadta, hogy a beérkezett 10 ajánlat közül 9 ajánlati ár a tartalékkeret nélküli becsült érték alatt volt, amiből az a következtetés vonható le, hogy az árazott tervezői költségvetés nem megfelelően tükrözte a reális piaci viszonyokat. A reális piaci viszonyok elemzése kapcsán a kérelmező kiemelte, hogy az ajánlati ára 16,59%-kal tér el a 10 ajánlat átlagárától. Az átlagtól, mely 10 ajánlattevő által ugyanazon műszaki tartalomra benyújtott ajánlatban szereplő ajánlati árból számolta ki az ajánlattevő, a kérelmező ajánlati ára nem tér el olyan mértékben, mely indokolná a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti indokolás-kérés elrendelését.

A kérelmező nem értett egyet az ajánlatkérő észrevételével, mely szerint nem lehet egyes ajánlatokat kihagyni, mellőzni az ajánlati árak átlagának megállapításakor, hanem valamennyi beérkezett ajánlatot szükséges figyelembe venni, hiszen a vizsgálat bázisát valamennyi ajánlati ár (jelen esetben 10 ajánlati ár) átlaga képezi. A kérelmező rámutatott, hogy a joggyakorlat eltérő az ajánlatkérő állításától.

Előadta, hogy a tárgyi esetben „lefelé” (a legolcsóbb ajánlatok között) nincs olyan ajánlat, mely kirívóan eltér a többi ajánlattól, hiszen a három legolcsóbb ajánlat az alábbi:

- kérelmező: nettó 872.500.000. Ft,
- ajánlattevő2.: nettó 878.240.068. Ft,
- ajánlattevő3.: nettó 925.784.526. Ft.

„Felfelé” azonban van egy ajánlat, mely nagyban meghaladja a többi ajánlati árat, ez pedig a ajánlattevő10 ajánlati ára (nettó 1.481.577.000. Ft). Ha az ajánlati árak átlagát úgy képezi, hogy ezt az egy kirívó ajánlati árat kiveszi, akkor 997.675.077. Ft-os átlag jön ki, melytől a kérelmező ajánlati ára kb. 12,5%-ban tér el.

30. Összegezve a fentieket rámutatott, hogy akár a benyújtott 10 ajánlati ár átlagától való eltéréssel, akár 9 ajánlati ár átlagától való eltéréssel számol, az eltérés egyik esetben sem minősíthető jelentősnek, egyik eltérés sem alapozza meg az aránytalanul alacsony árat, egyik eltérés sem alapozza meg a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árendokolás-kérés elrendelésének a jogszerűségét.

Az ajánlatkérő észrevétele

31. Az ajánlatkérő észrevételében kérte az álláspontja szerint megalapozatlan jogorvoslati kérelem elutasítását.

32. Rámutatott, hogy a tárgyi esetben nem kizárólag a becsült értékhez való viszony alapján került megállapításra az árvizsgálat szükségessége, hanem az adott közbeszerzés tárgyához illeszkedve több viszonyítási és vizsgálati szempont együttesen, egyebek mellett a becsült érték és az ajánlatok átlagára is együttesen indokolták az eljárási cselekmény foganatosítását. Előadta, hogy a kérelmező által hivatkozott D.196/2023. számú ügy tényállásában az árendoklás vetítési alapja csak és kizárólag a becsült érték volt, jelen eljárásban azonban az ajánlatkérő nem csak a becsült értéket vette figyelembe (Lásd, árendoklás-kérésben foglaltak és vitarendezési válaszban rögzítettek). Hozzátette, hogy a becsült érték megállapítására szolgáló tervezői költségvetés az eljárás megindítását megelőzően közvetlenül, még a folyamatba épített ellenőrzés megkezdése előtt aktualizálásra került és az árazott költségvetést készítő tervező szakember a bírálatba is bevonásra került, így a bírálat során már a vizsgálati döntést megelőzően is azonosítható volt, hogy a megkötni kívánt szerződés tárgyára vonatkoztatva aránytalanul alacsonynak látszó ajánlat, mely költségvetési tételei, milyen hatást gyakorolhatnak egymásra és ezáltal összességében a kérelmező által megajánlott ajánlati átlányára.

33. Nyilatkozott, hogy az aránytalanul alacsony árendokolás-kérés eljárási cselekményének kiküldését megelőzően komplex vizsgálatot folytatott le, amelynek részeként árkalkulációkat is végzett, mely során nem egyedüli viszonyítási alap volt a közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően az EKR-ben rögzített és árazott tervezői költségvetésekkel alátámasztott becsült érték. Előadta, hogy ennek a vizsgálatnak a keretein belül egyaránt vizsgálta a kérelmező ajánlati árának átlagához és becsült értékhez való viszonyát is. Az objektív árkalkuláció során megállapításra került, hogy:

- a kérelmező ajánlati ára 16,59%-kal tér el az – ahol releváns számítási hibával javított – ajánlatok helyes átlagától (1.046.065.269.-Ft);
- a kérelmező ajánlati ára, több mint 30%-kal tér el a tartalékkeret nélküli „becsült érték”-től (EKR-ben dokumentált becsült érték: 1.405.653.356.-Ft, tartalékkeret nélküli „becsült érték”: 1.277.866.687.-Ft)

34. Fentiekén felül figyelembevételre került az ajánlatkérő korábbi tapasztalata is, amely kapcsán hivatkozott az azonos támogatási projekt keretein belül megvalósításra kerülő: EKR000057132024 számon „BAZ Vármegyei Önk. épületek komplex fejlesztése” tárgyban lefolytatott előzményi közbeszerzési eljárás bírálati tapasztalataira is. A hivatkozott előzményi eljárásban a kérelmező cégcsoportjához tartozó ajánlattevő, az Épít-Takarít Bt. tekintetében a D.635/2024, D.636/2024 ügyszám alatt meghozott határozatokkal megerősítve megállapításra került az ajánlatok aránytalanul alacsony jellege és Kbt. 73. (2) bekezdés szerinti érvénytelensége. Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy a vizsgálat lefolytatása azért is megalapozott, mert a kérelmező által benyújtott árendokolásban bemutatott építőipari rezsioradíj megegyezik az előzményi eljárásban Épít-Takarít Bt. által bemutatott rezsioradíjjal, és az szintén alacsonyabb, mint az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésgazdaságért felelős miniszter rendeletében (18/2023. (X. 5.) ÉKM rendelet) megállapított minimális építőipari rezsioradíj 2023-as évi mértéke. Fentiekből következően az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 25. § (2) bekezdésének alkalmazásában az ajánlatkérő jogszabályi kötelezettségévé vált különös figyelemmel megvizsgálni a kérelmezői ajánlat esetében a Kbt. 72. § (4) bekezdése szerinti körülmények fennállását is.

35. A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében bemutatott kalkulációja az ajánlatkérő álláspontja szerint szubjektív szemléletű, figyelemmel arra, hogy a kérelmező számára kedvező viszonyszámok bemutatására törekszik. Álláspontja szerint a beérkezett ajánlatok átlagának vizsgálata során nem lehet egyes ajánlatokat kihagyni, mellőzni, hanem valamennyi beérkezett ajánlatot szükséges figyelembe venni (jelen esetben 10 beérkezett ajánlat esetében szükséges átlagot képezni). Ebben a körben véleménye szerint irreleváns az egymást követő ajánlattevők közötti %-os eltérés, tekintettel arra, hogy a bázist a 10 db ajánlat átlaga kell képezze.

36. Ha a kérelmező ajánlatát az egyes ajánlatokhoz egyenként viszonyítja, akkor is megállapítható, hogy a 6. helyezett ajánlattevőtől a kérelmező ajánlati ára már több, mint 15%-os eltérésben van és ez fokozatosan emelkedik 20% felé.

37. Az ajánlatkérő egyéb, már hivatkozott szempontok mellett a D.143/2020. számú határozatban foglalt útmutatásnak is megfelelően eljárva vizsgálta a kérelmező ajánlati árát, amelynek módszertana: ajánlati ár viszonyítása a becsült értékhez, másrészt ajánlati ár viszonyítása az átlagárhoz, majd a két arányszám átlagolása. Az ajánlatkérő a vizsgálatot követően arra a megállapításra jutott, hogy a kérelmező ajánlati ára 24%-al eltér a fenti módszertan szerint vizsgált arányszámtól, így megállapítható, hogy a vonatkozó döntőbizottsági és bírósági gyakorlat alapján aránytalanul alacsonynak látszik.

38. A D.143/2020. számú határozat 65. pontja egyébiránt az alábbiakat tartalmazta: „A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel elvégzett számítások során az egyes részek tekintetében egyrészt az egyéb érdekelt által tett ajánlati árakat viszonyította a becsült értékhez, másrészt az egyéb érdekelt által tett ajánlati árakat viszonyította az eljárás további ajánlattevői által megajánlott átlagárhoz. Az így kapott (kettő) arányszámot átlagolva a Döntőbizottság (a jogorvoslattal érintett részek tekintetében) arra a megállapításra jutott, hogy az egyéb érdekelt ajánlati árai a becsült értékhez és az eljárás egyéb ajánlattevői által tett megajánlásokhoz képest az 1. részben 16,9%-os, a 3. részben 15%-os, az 5. részben 24,5%-os, a 6. részben 15,4%-os, míg a 7. részben 16,1%-os eltérést mutattak. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint az 5. rész tekintetében indokolt lett volna az ajánlati ár tekintetében a Kbt.

72. § (1) bekezdése szerinti indokoláskérés bekérése, melynek kibocsátásától az ajánlatkérő indokolatlanul és jogsértő módon tekintett el.”

39. Rámutatott, hogy a tárgyi jogorvoslati tényállásban a fenti kalkuláció szerint is 24%-os eltérés jön ki, melyre a Döntőbizottság az árindokolás-kérés kötelezettségét állapította meg. E körben a kérelmező fenti határozattal kapcsolatos álláspontjával nem ért egyet (ajánlatkérő a fenti számítást nem végezhetett volna el), figyelemmel arra, hogy az aránytalanul alacsony árkalkuláció során minden adatot és viszonyszámot fel kell tárni ahhoz, hogy megfelelő döntés születhessen az eljárási cselekmény elrendelésre kapcsán. Megjegyezte, hogy a hivatkozott határozatban a Döntőbizottság csak azt az árat hagyta ki a kalkulációból az átlagár megállapítása során, amely több mint kétszeres megajánlás volt az átlaghoz képest. Jelen esetben ilyen kirívó ár nem került megajánlásra.

40. A Döntőbizottság határozataiban elvi jelleggel rögzíti, hogy egyedi ügy egyedi körülményeit kell vizsgálni az árvizsgálat során. Az ajánlatkérő kötelezettsége az, hogy olyan metodikát alkalmazzon, amely az adott helyzetben kiszűri az aránytalanul alacsony árakat. Ennek a módszernek azonban alapvetően azt kell szolgálnia, hogy abból az ajánlatkérő megállapíthassa azt, hogy a közbeszerzés tárgyára figyelemmel az ajánlati ár aránytalanul alacsony-e. Az ajánlatkérő által alkalmazott vizsgálat ennek megfelelt, amely során a közbeszerzés tárgya, az adott piac körülményei vonatkozásában mind a becsült érték, mind az ajánlati átlagár objektív viszonyítási alapja, mind pedig az ajánlat önmagában való vizsgálati szempontja figyelembevételre került.

41. Az ajánlatkérő megállapította, hogy a kérelmező ajánlati ára az ajánlatok átlagárától, a becsült értéktől, és ezek átlagától is jelentősen eltér, valamint több műszaki-szakmai szempontból jelentős költségvetési tétel árazása a tervezői költségvetéshez képest és általános piacismereti-szakmai szempontok szerint is kétséget ébresztően, kirívóan alacsonynak látszott, továbbá a korábbi tapasztalatok okán is fennállt a gyanúja annak, hogy a kérelmező által alkalmazott építőipari rezsióradíj még a 2023-as évre vonatkozó minimális építőipari rezsióradíjnál is alacsonyabb lehet (melyet a kérelmező által benyújtott árindokolás utóbb vissza is igazolt), így az ajánlatkérő az árindoklás-kérés mellett döntött. Figyelemmel arra is, hogy támogatásból megvalósuló közbeszerzésről van szó, így az ajánlatkérő különös körültekintés mellett kívánt eljárni a bírálat során. Megjegyezte, hogy nincs olyan %-os arány, ami esetén kötelező elrendelni az árindoklást, az ajánlatkérő gondos mérlegelésére van bízva. Tárgyi ügyben az előadott komplex vizsgálati szempontok, illetve a fenti arányszámok is arra a megalapozott következtetésre utaltak, hogy a kérelmező esetében szükséges az aránytalanul alacsony ár vizsgálata.

42. A fentiek alapján az ajánlatkérő rámutatott, hogy álláspontja szerint joga és lehetősége volt árindokolást kérni, melyet változatlan tartalommal továbbra is fenntart, és a jogsértésre való kérelmezői utalásokat visszautasítja.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

43. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárását 2024. október 11-én indította meg, ezért a jogorvoslati kérelemben foglaltakra a Kbt. ezen időpontban hatályos rendelkezései az irányadók, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a jogorvoslati kérelem benyújtása idején, azaz a 2025. február 26-án hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az irányadók.

44. A Döntőbizottságnak a jogorvoslati kérelem körében eljárva abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerű döntést hozott-e az ajánlatok bírálata során azzal kapcsolatban, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti áringdolás-kérést küldött a kérelmező részére.

45. A Döntőbizottság az érdemi vizsgálatot megelőzően rögzíti, hogy a kérelmező az áringdoláshoz csatolt árajánlatokat és díjoldali kimutatást üzleti titokká nyilvánította. A Döntőbizottságnak ezért a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 27. § (2) bekezdés szerint kell eljárnia, mely jogszabályhely értelmében a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok (a továbbiakban: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen. A Döntőbizottság a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a határozat szerkesztésekor gondoskodott arról, hogy a kérelmező által megjelölt védett adatnak minősülő tartalmak ne kerüljenek nyilvánosságra.

46. A Döntőbizottság döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 2. § (7) bekezdés szól arról, hogy e törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

A Kbt. 66. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

(2) Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.

A Kbt. 72. § (1)-(3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

- a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
- b) a választott műszaki megoldásra,
- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
- d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
- e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy
- f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

47. A Kbt. szabályozási rendszerében a jogalkotó az alapvető fontosságú rendelkezések körében határozta meg, hogy az ajánlatkérőnek a felhívásban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban kell meghatározni az ajánlatadás feltételeit. Az ajánlattevőknek az érvényes ajánlattételük érdekében úgy kell benyújtaniuk ajánlataikat, hogy valamennyi ajánlatkérői előírást teljesítsenek, az ajánlatkérőt pedig az a kötelezettség terheli az ajánlatok bírálata során, hogy az általa előre meghatározott feltételek szerint vizsgálja meg a benyújtott ajánlatokat azok érvényessége szempontjából. Az ajánlatkérőnek az ajánlatok érvényességi vizsgálatát a Kbt. 66. § (1) bekezdésében és a 69. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott előírások szerint kell elvégeznie és megállapítania, hogy azok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban és a jogszabályokban meghatározott előírásoknak.

48. Az ajánlatkérőt a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdések alapján többirányú kötelezettség terheli az ajánlatok bírálata és értékelése tekintetében. Az ajánlatok érvényességről, illetve érvénytelenségről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata. A szabályozás célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a gazdasági észszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenyelőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből. A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenségéről. Az ajánlatkérőt terhelő ellenőrzési kötelezettség ugyanakkor nem általános jellegű.

49. A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles az ajánlattevőtől árindokolást kérni, amennyiben az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében, azaz amennyiben az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud meggyőződni arról, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

50. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a jogorvoslati kérelemben állított ajánlatkérői jogsértés vizsgálata során áttekintette és vizsgálta valamennyi releváns dokumentumot és eljárási cselekményt, így többek között a közbeszerzési eljárás előkészítését, a felhívás előírásait, a továbbá a kérelmező és a többi ajánlattevő ajánlatát. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló dokumentumok és a felek nyilatkozatai alapján az alábbi megállapításra jutott.

51. A Döntőbizottság rámutat, hogy az aránytalanul alacsony ár megállapítására vonatkozó vizsgálat során az ajánlatkérő által meghatározott becsült érték kiindulási alapot ad, mert az ajánlatkérő azon összegben határozta meg a beszerzés értékét a közbeszerzési eljárás előkészítésekor. E körben figyelembe lehet venni a becsült érték megállapításakor értékelt adatokat, a korábbi szerződéseket, azok árait. Viszont az ajánlatkérőnek az ajánlatok vizsgálata során figyelemmel kell lennie a beszerzés tárgya szerinti piaci viszonyokra is. E körben nem tekinthetett el a közbeszerzési eljárásban beérkezett többi ajánlattevő ajánlati árának figyelembevételétől, mert azon ajánlattevők ugyanazon feltételek mellett, ugyanazon feladatokra tették meg az ajánlatukat, tehát a körben mindenképpen tükrözik a beszerzés tárgya szerinti reális piaci árakat.

52. A Döntőbizottság a fentiekkel összefüggésben megjegyzi, hogy a tárgyi esetben lefolytatott vizsgálat során nem tekinthetett el attól a körülménytől, hogy a jogorvoslati kérelemmel érintett közbeszerzési eljárásban benyújtott 10 ajánlati árból 9 a tartalékkeret nélküli becsült érték alatt volt. Ebből következően a Döntőbizottság álláspontja a tárgyi ügyben az, hogy a 10 gazdasági szereplő részéről megadott valós ajánlati árakat nagyobb súllyal kell figyelembe venni, mint a tervezői költségbecslés alapján kialakított tartalékkeret nélküli becsült értéket.

53. A Döntőbizottság fenti álláspontját erősíti az a körülmény, hogy jelentős eltérést mutatnak azok a számítások, ahol a valós ajánlati árakat és a kérelmező megajánlását vetette össze a Döntőbizottság, mint azok a számítások, ahol a tartalékkeret nélküli becsült érték is figyelembe lett véve.

54. A Döntőbizottság az alábbiak szerint vizsgálta, hogy jogszerű volt-e az ajánlatkérő eljárási cselekménye, amikor árindokolást kért a kérelmezőtől.

55. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérő a felhívás értékelési szemponttal kapcsolatos pontjában rögzítette, hogy az ár értékelési szempontot tartalékkeret nélkül kellett meghatározni, ezért a vizsgálat során a Döntőbizottság is a tartalékkeret nélküli becsült értéket és megajánlásokat vette alapul. A Döntőbizottság megállapította, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő által meghatározott tartalékkeret nélküli becsült érték 1.277.866.687.- Ft volt. Az ajánlatkérő által meghatározott tartalékkeret nélküli becsült értékhez képest a kérelmező tárgyi közbeszerzési eljárásban tett 872.500.000.-Ft mértékű megajánlása 31,72%-os eltérést mutat. A Döntőbizottság ezt a számot nem tartotta meghatározónak, ugyanis ahogy a fentiekben rögzítette, a jogorvoslati kérelemmel érintett közbeszerzési eljárásban benyújtott 10 ajánlati árból 9 a tartalékkeret nélküli becsült érték alatti volt, ezért kizárólag a tartalékkeret nélküli becsült érték figyelembevételével nem lehet megalapozott döntést hozni a jogorvoslati kérelemben foglaltakat érintően. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a gazdasági szereplők részéről megajánlott ajánlati árak sokkal pontosabb képet adnak a valós piaci helyzetről, mint a tervezői költségbecslés.

56. Valósabb képet mutat tehát az aránytalanul alacsony ár vizsgálata esetén az a módszer, amely során az ajánlatok átlagához (1.046.065.269.-Ft) viszonyítjuk a kérelmező megajánlását. Ezzel a módszerrel az jön ki, hogy a kérelmező ajánlati ára 16,59%-kal tér el az ajánlatok

átlagától, ami nem minősül aránytalanul alacsony árnak. Amennyiben a 10 ajánlati ár közül a Döntőbizottság nem veszi figyelembe a kirívóan legmagasabb (1.481.577.000.-Ft) megajánlást, úgy a kérelmező ajánlati ára 12,5%-kal tér el a figyelembe vett 9 ajánlat átlagától, amely számadatra figyelemmel szintén nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a kérelmező aránytalanul alacsony árat ajánlott meg.

57. A Döntőbizottság ezt követően megvizsgálta, hogyan viszonyul a kérelmező ajánlati ára a tárgyi közbeszerzési eljárásban ajánlatot benyújtott ajánlattevők ajánlati árához abban az esetben, ha sem a legmagasabb, sem a legalacsonyabb ajánlati árat nem veszi figyelembe. A Döntőbizottság álláspontja szerint az így kapott csonkolt átlag adja jelen esetben a statisztikailag legrelevánsabb eredményt. A Döntőbizottság megállapította, hogy ebben az esetben a kérelmező ajánlati ára 13,9%-os eltérést mutat a figyelembe vett 8 ajánlati árhoz képest, amelyre figyelemmel, szintén nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a kérelmező aránytalanul alacsony árat ajánlott meg.

58. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy az ajánlatkérőnek az abban való meggyőződéséhez, hogy egy ajánlati ár fedezetet nyújt-e a szerződés teljesítéséhez, joga és egyben kötelessége az indokoláskérés alkalmazása abban az esetben, ha az ár kételyt ébreszt, illetve kételyt kell, hogy ébresszen az ajánlatkérőben az adott áron való teljesíthetőség tekintetében. A fent kifejtettek értelmében a jogintézmény alkalmazásának korlátja viszont, hogy az nem lehet visszaélészerű, és nem járhat az ajánlattevők ellehetetlenítésével. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a kérelmező részéről megajánlott nettó ajánlati ár nem minősül aránytalanul alacsonynak, ezért nem volt jogszerű az árintézkedés megküldése.

59. A Döntőbizottság a fenti körülmények együttes figyelembevételére és azok mérlegelésére alapján nem ítélte a kérelmező ajánlati árát aránytalanul alacsonynak, amely kötelezettséget teremtene az ajánlatkérő számára az indokoláskérésre. Az ajánlatkérő a Kbt.-be ütköző módon járt el, amikor árintézkedést kért a kérelmezőtől, mert úgy ítélte meg, hogy ajánlati ára aránytalanul alacsonynak minősül.

60. A Döntőbizottság rögzíti, hogy abból következően, hogy a Döntőbizottság megállapította, hogy az árintézkedés, mint eljárási cselekmény jogszerűtlen volt, nem vizsgálta a 2025. február 5-i árintézkedés tartalmára vonatkozó kérelmezői kifogásokat.

61. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő azzal, hogy árintézkedést kért a kérelmezőtől, megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését és a Kbt. 72. § (1) bekezdését.

62. Mindezekre figyelemmel a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, ezért a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) és d) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő 2025. február 5-i indokoláskérését, és az azt követően hozott valamennyi döntését, valamint bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

63. A Kbt. 165. § (3) bekezdésének d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

64. A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

65. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

66. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként a bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mivel jelentős súlyú jogsértésnek minősül, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban jogsértően végezte el egy ajánlat bírálatát oly módon, amely a közbeszerzési eljárás eredményére is kihatással lehet.

67. A Döntőbizottság a bírságkiszabás indokoltsága és a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét figyelembe vette.

A Döntőbizottság értékelte, hogy a jogsértés kijavítható, és azt a körülményt is, hogy nem lehetett azt megállapítani, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A Döntőbizottság tekintettel volt arra, hogy a közbeszerzés támogatásból valósulna meg, és ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A Döntőbizottság értékelte, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre jelentékeny befolyást gyakorolhatott volna.

E szempontokat összességében mérlegelve, a közbeszerzés értékének is figyelembevételével, a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely összeg nem éri el a Kbt. 165. § (5) bekezdésében meghatározott maximális mértéket.

68. A Kbt. 151. § (9) bekezdése szerint, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

69. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, ezért a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján felhívta a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát 6.728.266.-Ft, azaz hatmillió-hétszázhuszonnyolcezer-kettőszázhatvanhat forint igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére a kérelmező részére.

70. Az Ákr. 126. § (2) bekezdésének b) pontja szerint a jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

71. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, ezért a Döntőbizottság kötelezte az ajánlatkérőt, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 300.000.-Ft, azaz háromezerezer forint igazgatási szolgáltatási díjat az Ákr. 126. § (2) bekezdésének b) pontja és a Kbt. 151. § (9) bekezdésének második mondata alapján.

72. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

73. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a Kp. 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. április 15.

Dr. Petró Szilvia sk
közbeszerzési biztos
a tanács elnöke

Bán János sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelével:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Kérelmező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
4. Nemzeti Fejlesztési Központ (kizárólag elektronikus úton)